

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Brně rozhodl v senátě složeném z předsedkyně senátu JUDr. Zuzany Bystřické a soudců Mgr. Petra Pospíšila a JUDr. Kateřiny Mrázové, Ph.D., v právní věci žalobce **AW TOOL, s.r.o.**, se sídlem Na Zámecké 1518/9, Praha 4, proti žalovanému **Generální finanční ředitelství**, se sídlem Lazarská 7, Praha 1, o žalobě proti rozhodnutí správního orgánu ze dne 21.6.2013, č.j. 29227/13/7001/41001-010592,

t a k t o :

- I. Žaloba **s e z a m í t á .**
- II. Žalobce **n e m á** právo na náhradu nákladů řízení.
- III. Žalovanému **s e n e p ř i z n á v á** náhrada nákladů řízení.

O d ů v o d n ě n í :

I. Podstata věci a shrnutí obsahu napadeného rozhodnutí

[1] Shora uvedeným rozhodnutím žalovaný v souladu s ust. § 114 zákona č. 280/2009 Sb., daňový řád, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „daňový řád“), přezkoumal odvoláním napadené rozhodnutí Odvolacího finančního ředitelství č.j. 1086/13/5000-14504-711331 ze dne 6.2.2013, kterým Odvolací finanční ředitelství rozhodlo dle § 18 odst. 1 daňového řádu o delegaci místní příslušnosti ke správě všech daní s výjimkou daně z nemovitosti, daně dědické, daně darovací a daně z převodu nemovitostí žalobce z Finančního úřadu pro hlavní město Prahu na Finanční úřad pro Královéhradecký kraj. Žalovaný odvoláním napadené

rozhodnutí změnil ve výroku, a to tak, že text „... z Finančního úřadu pro hlavní město Prahu, územní pracoviště pro Prahu 4, na Finanční úřad pro Královéhradecký kraj, územní pracoviště Rychnov nad Kněžnou...“ zrušil a nahradil textem „...z Finančního úřadu pro hlavní město Prahu na Finanční úřad pro Královéhradecký kraj...“. Ve zbytku výrok napadeného rozhodnutí zůstal bez změny.

[2] Žalovaný v odůvodnění napadeného rozhodnutí shrnul odvolací námitky žalobce a dosavadní průběh řízení. Dále konstatoval, že místní příslušnost se podle § 13 daňového řádu v případě daňového subjektu – právnické osoby řídí sídlem zapsaným v příslušném veřejném rejstříku. Ve výjimečných případech je však možno využít ust. § 18 odst. 1 daňového řádu a z hlediska účelnosti a hospodárnosti delegovat místní příslušnost ke správě daní daňového subjektu na jiného správce daně. Kritérium účelnosti bude naplněno např. situací, kdy se sídlo osoby zapsané v příslušném veřejném rejstříku liší od místa skutečného sídla této právnické osoby, tedy od místa, kde právnická osoba skutečně vykonává svoji činnost, resp. z něhož je skutečně řízena. V takovém případě je vhodné delegovat místní příslušnost ke správě daňových povinností na toho správce daně, v jehož obvodu územní působnosti se nacházejí provozovny. Výkon správy daní takových daňových subjektů místně příslušným správcem daně na základě jeho kompetence operovat při správě daňových subjektů mimo svůj obvod územní působnosti by byl značně neefektivní a nevhodný (viz. Baxa, J., Dráp, O., Kaniová, L., Lavický, P., Schillerová, A., Šimek, K., Žiškova, M., Daňový řád, Komentář I. díl. Praha: Wolters Kluwer ČR, a.s., 2011, s. 116).

[3] Dále žalovaný konstatoval, že dle ust. § 18 odst. 1 daňového řádu podnět na delegaci místní příslušnosti může podat kterýkoliv správce daně, tedy jak ten, který je místně příslušným správcem daně, tj. v obvodu jehož územní působnosti se nachází sídlo daňového subjektu, tak ten, v jehož obvodu územní působnosti se např. nachází provozovna daňového subjektu.

[4] Vzhledem k uplynutí delšího času od konání místního šetření provedl žalovaný šetření dne 23.5.2003 v sídle společnosti v ulici Na Zámecké 1518/9, Praha 4 – Nusle, kde bylo pracovníci majitele objektu IKOS paní N., která uzavírá nájemní smlouvy se společnostmi, úřední osobě žalovaného sděleno, že společnost žalobce jí není známa a na uvedené adrese se nenachází. Není uvedena ani na seznamu společností, které zde mají pronajaty kanceláře, nemá označení na poštovní schránce ani na zvonku. Rovněž správce objektu sdělil, že žalobce nezná.

[5] Dále žalovaný poukázal na šetření prováděné Finančním úřadem pro Královéhradecký kraj. Dne 15.5.2013 proběhlo jednání s jednatelem společnosti Ing. P. T., který sdělil, že účetnictví společnosti za roky 2010 a 2011 vedla paní L., se kterou však nebyla uzavřena smlouva o vedení účetnictví. V současné době je účetnictví na základě smlouvy ze dne 4.7.2012 a nové smlouvy ze dne 17.12.2012 uzavřené se společností Účetní a poradenská s.r.o., Dvouletky 298/24, Praha 10 – Strašnice, zastoupené jednatelkou Ing. M. M., vedeno touto firmou. Jednatel Ing. T. sdělil, že část účetnictví je u paní L. a část u poskytovatele účetních služeb s tím, že probíhají jednání s jiným zpracovatelem účetnictví.

[6] Změnu ve výroku rozhodnutí, která spočívala v tom, že ve výroku nadále nebylo uvedeno konkrétní územní pracoviště učinil žalovaný v rámci procesní čistoty výroku a tato

změna nemá vliv na obsah rozhodnutí. Žalovaný poukázal na zákon č. 456/2001 Sb., o Finanční správě České republiky, ve znění pozdějších předpisů, dle kterého zanikly s účinností k 1.1.2013 územní finanční orgány, tj. finanční úřady, finanční ředitelství a též Generální finanční ředitelství a vznikly orgány Finanční správy České republiky, tj. finanční úřad s tzv. krajskou působností, Odvolací finanční ředitelství a též Generální finanční ředitelství. Dle § 8 odst. 2 uvedeného zákona vykonává finanční úřad působnost na území vyššího územního samosprávného celku, jehož název je součástí názvu finančního úřadu, přičemž ve smyslu ustanovení zákona č. 347/1997 Sb. jsou vyššími územními samosprávnými celky kraje a hlavní město Praha. Specializovaný finanční úřad vykonává působnost na celém území České republiky. Územní pracoviště jsou tedy pouze tzv. vnitřními organizačními jednotkami – útvary finančních úřadů. Místně příslušným správcem daně je finanční úřad vykonávající působnost na území vyššího územního správního celku (kraje), nikoliv územní pracoviště.

II. Obsah žaloby

[7] Proti uvedenému rozhodnutí žalobce podal včas žalobu, ve které vyslovil nesouhlas s tím, jak přistoupil žalovaný k výkladu § 18 odst. 1 daňového řádu. Dle žalobce podnět k delegaci místní příslušnosti nemůže podat libovolný správce daně, ale pouze ten, u kterého je daňový subjekt registrován, neboť pouze z jeho podnětu je možné delegovat místní příslušnost na jiného věcně příslušného správce daně. Není tedy možné, aby podnět dal ten správce daně, který požaduje, aby místní příslušnost byla delegována na něho. Žalobce v této souvislosti připomněl čl. 2, bod 2 Listiny základních práv a svobod s tím, že státní moc lze uplatňovat jen v případech a v mezích stanovených zákonem, a to způsobem, který stanoví zákon. Dle žalobce určení správce daně, který je oprávněn navrhnout delegaci, úzce souvisí s podmínkou účelnosti, bez které nelze místní příslušnost správce daně měnit. Je logické, že pouze správce daně dosud správce daní vykonávající, může mít relevantní poznatky o účelnosti, se kterou je správa daní vykonávána. To sledoval i zákonodárce, který v ust. § 18 odst. 1 daňového řádu nepřipustil, že podnět k delegaci by mohl učinit i správce daně požadující, aby místní příslušnost byla delegována na něho.

[8] Dále žalobce připomněl, že pro účely správy daní a v souladu s § 13 daňového řádu je určující sídlo společnosti daňového subjektu zapsané v obchodním rejstříku. Skutečnost, že daňový subjekt nevyvíjí v místě sídla obchodní činnost, není sama o sobě pro odůvodnění delegace rozhodná. Rozhodnou může být pouze ve spojení s ostatními okolnostmi, ze kterých by bylo možno usuzovat, že převážný výkon činností je prováděn na jiném místě. Účetní doklady jsou archivovány jinde, provozovna je zřízena mimo sídlo apod. V předmětné věci je zřejmé, že žalobce vykonává část své ekonomické činnosti mimo své sídlo v provozovně v Ještěticích, účetnictví je však zpracováno externí společností se sídlem v Praze. Delegaci místní příslušnosti nelze popírat a nahrazovat vůli daňového subjektu zvolit si své sídlo a tím též projevit vůli k příslušnosti k určitému finančnímu úřadu. Opačný výklad by měl za následek zásah do autonomie vůle soukromoprávních subjektů.

[9] Finanční úřad pro Prahu 4 nerealizoval vůči daňovému subjektu úkony, ze kterých by bylo zřejmé, že výkon správy daní tímto správcem daně není hospodárný, efektivní a šetrný,

přičemž hospodárnější, efektivnější a šetrnější bude správa daní Finančním úřadem v Dobrušce.

[10] Delegace místní příslušnosti dle § 18 daňového řádu je možná pouze z důvodu účelnosti, nebo jsou-li pro výkon správy daní potřebné mimořádné odborné znalosti. Pojem účelnosti je nutno vykládat v celé šíři úpravy správy daní a jeho základních zásad, nikoliv pouze jednostranně ve prospěch správce daně. Finanční úřad v Dobrušce předvídá neefektivnost a nehospodárnost správy daní u daňového subjektu a na základě výkonu podnikatelské činnosti mimo sídlo zapsané v obchodním rejstříku. V řízení nebyly předloženy konkrétní okolnosti a důkazy svědčící o tom, že by daňový subjekt nespolupracoval se správcem daně. Žalovaný poukazoval na jednání se „správcem objektu“. Tato osoba však nebyla specifikována jakýmkoliv způsobem. Vyjádření této osoby je tedy nepřezkoumatelné.

III. Vyjádření žalovaného k žalobě

[11] Žalovaný poukázal na opakovaná šetření na adrese, která je jako sídlo žalobce uvedena v obchodním rejstříku. Bylo zjištěno, že sídlo zapsané v obchodním rejstříku je pouze fiktivní, v daném místě se nenachází tabulka s uvedením názvu žalobce, poštovní schránka ani jiné označení, které by umožňovalo kontakt se žalobcem. V dotazech na žalobce v jiných provozovnách v objektu Na Zámecké 9, Praha 4, bylo vždy pouze sděleno, že žalobce v místě není znám. Naopak z místních šetření prováděných v provozovně žalobce na adrese Ještětice 88, Solnice, bylo zjištěno, že veškerá činnost probíhá v tomto místě. Pokud se jedná o správu společnosti, tato je prováděna rovněž v těchto místech, i v případech nahodilého místního šetření zde byl statutární zástupce žalobce vždy přítomen a vždy byl schopen spolupracovat se správcem daně. Pokud se jedná o účetnictví, bylo ze sdělení žalobce zjištěno, že účetní doklady jsou vydávány na adrese Ještětice 88 či pomocí vzdáleného přístupu na jiných místech, ukládány jsou v místě vystavení, účetnictví zpracovávají různé externí subjekty. Vzhledem k těmto zjištěním dospěl správní orgán 1. stupně k závěru, že je na místě aplikovat § 18 odst. 1 daňového řádu, a to především s ohledem na kritérium účelnosti a delegovat místní příslušnost z Finančního úřadu pro hlavní město Prahu na Finanční úřad pro Královéhradecký kraj. Po podání odvolání žalobce proti tomuto rozhodnutí žalovaný znovu provedl šetření na adrese Na Zámecké 9, Praha 4, kde bylo osvědčeno to, co již bylo zjištěno dříve a žalovaný tudíž neměl pochybnosti o správnosti rozhodnutí správních orgánů 1. stupně.

[12] Žalovaný nesouhlasí s tím, že by z § 18 odst. 1 plynulo něco jiného než, že podnět k delegaci místní příslušnosti může podat kterýkoliv správce daně. Žalovaný nesouhlasí rovněž s polemikou žalobce o závěrech o naplnění kritéria účelnosti delegace místní příslušnosti v dané věci. Kritérium účelnosti je naplněno především tehdy, kdy se sídlo právnické osoby zapsané v příslušném rejstříku liší od místa, na němž právnická osoba skutečně vykonává svou činnost a z něhož je skutečně řízena. Žalobce svou činnost provádí v provozovně na adrese Ještětice 88, kde sídlí i management společnosti. Lze si těžko představit, že by Finanční úřad pro hlavní město Prahu mohl efektivně provádět daňové řízení u subjektu, který má svoji kompletní správu umístěnu v obvodu Finančního úřadu pro Královéhradecký kraj. Bylo by to v rozporu se základními zásadami správy daní, zejména ve smyslu součinnosti, rychlosti a hospodárnosti.

IV. Jednání dne 20. 10. 2015 a posouzení věci Krajským soudem v Brně

[13] Ve věci proběhlo dne 20. 10. 2015 jednání před Krajským soudem v Brně, při tomto jednání bylo i rozhodnuto. Žalobce, který nesouhlasil, aby věc byla rozhodnuta bez jednání, svou neúčast u jednání omluvil, o odročení jednání z důvodu své nepřítomnosti nežádal. Žalovaný setrval na svém dosavadním stanovisku k věci. Při přezkumu soud vycházel z obsahu správního spisu. Napadené rozhodnutí přezkoumal v rámci vymezených žalobních bodů.

[14] Sdělením ze dne 5.12.2012 byl žalobce informován o zahájení řízení ve věci delegace místní příslušnosti k výkonu správy všech daní, s výjimkou daně z nemovitostí, daně dědické, daně darovací a daně z převodu nemovitostí z Finančního úřadu pro Prahu 4 na Finanční úřad v Dobrušce. Následovalo řízení ve věci.

[15] Správní orgány ve věci rozhodly dle §18 odst. 1 věta před středníkem daňového řádu, podle kterého *„na žádost daňového subjektu nebo z podnětu správce daně může nejblíže společně nadřízený správce daně delegovat místní příslušnost k výkonu správy daní na jiného věcně příslušného správce daně, jestliže je to účelné nebo jsou-li pro výkon správy daní potřebné mimořádné odborné znalosti“*.

[16] Žalobce namítal, že podnět k delegaci nemůže dát ten správce daně, který požaduje, aby místní příslušnost byla delegována na něho, jak to bylo v předmětné věci. Tuto námitku soud shledal zcela nedůvodnou. Ustanovení hovoří pouze o správci daně, bez bližšího určení a soud je tedy toho názoru, že to může být kterýkoliv ze správců, kteří připadají v úvahu, neboť kterýkoliv z nich může zjistit důvody pro delegaci. Znění uvedeného ustanovení nelze způsobem, jak to učinil žalobce, vykládat, a to ani s odkazem na podmínku účelnosti. O účelnosti delegace totiž rozhoduje až správce daně vyššího stupně společně nadřízený oběma správcům daně, tedy správci daně určenému dle sídla subjektu a správci daně, na kterého má být místní příslušnost delegována. Správce daně vyššího stupně účelnost delegace posuzuje z hlediska naplnění základních zásad správy daní. V tomto případě byla zohledněna především efektivita a hospodárnost.

[17] Vzhledem k uvedenému nelze konstatovat, že by v důsledku toho, že delegace byla zahájena z podnětu tehdejšího finančního úřadu v Dobrušce, pokládat za porušení zákona tudíž ani čl. 2, bod 2 Listiny základních práv a svobod.

[18] Dále žalobce namítal, že pro určení místně příslušného správce daně v souladu s § 13 daňového řádu je rozhodné sídlo společnosti daňového subjektu zapsané v obchodním rejstříku, přičemž to, že daňový subjekt nevyvíjí v místě sídla obchodní činnost, není sama o sobě pro odůvodnění delegace rozhodná. Rozhodnou může být pouze ve spojení s ostatními okolnostmi. Námitka je shrnuta výše.

[19] Rovněž uvedená námitka je nedůvodná. Správa daní musí být bezesporu vykonávána řádně, ale také efektivně. Jak soud zjistil, ke dni 3.8.2011 došlo ke změně sídla žalobce uvedeného v obchodním rejstříku, a to z dosavadní adresy nám. F.L. Věka 17, Dobruška, na novou adresu Na Zámecké 1518/9, Praha 4 – Nusle. Jak vyplývá z oznámení o změně sídla žalobce, podepsaného jednatelem L. S. a Ing. P. T., žalobce sdělil svým obchodním partnerům

svoje nové sídlo i novou fakturační adresu s tím, že dodací adresa pro zboží a korespondenci zůstává beze změny na adrese provozovny Ještětice 88.

[20] Jak bylo zjištěno ve správním řízení, žalobce na adrese uvedené v obchodním rejstříku, tedy Na Zámecké 1518/9, Praha 4, reálně nesídlí. Tato skutečnost byla zjištěna při opakovaných návštěvách správního orgánu. Šetření prováděl dne 5. 12. 2011 Finanční úřad pro Prahu 4, kdy bylo zjištěno, že žalobce na adrese nemá poštovní schránku, zvonek ani označenou kancelář a není nikomu znám. Další šetření provedl žalovaný (konkrétně referentka Ing. B. K.), dne 24. 5. 2013. Bylo zjištěno, že žalobce není uveden na seznamu společností, které zde mají pronajaty kanceláře, nemá označení na poštovní schránce ani na zvonku. Informace byly čerpány od pracovnice majitele objektu IKOS paní N., která je pověřena uzavíráním smluv.

[21] Šetření na adrese Ještětice 88, Solnice, bylo provedeno 17. 1. 2012 Finančním úřadem v Rychnově nad Kněžnou, byl zde přítomen jednatel žalobce, bylo zjištěno, že zde probíhá veškerý provoz žalobce. Další šetření bylo provedeno dne 16. 1. 2013 Finančním úřadem pro Královéhradecký kraj, šetření bylo neohlášené, přítomni bylo oba jednatele, bylo zjištěno, že společnost se zabývá prodejem náradí a stroji ve větších objemech, většinou se zahraničními partnery, kteří chtějí jednat v Praze, proto chce mít společnost v Praze sídlo, uvažují o koupi nemovitosti, účetní agendu zajišťuje externě paní L. z Hradce Králové, doklady jsou z části u ní, z části v Ještěticích. Další jednání proběhlo v Ještěticích dne 15. 5. 2013 s jednatelem Ing. P. T., který uvedl, že v roce 2010 a 2011 vedla účetnictví paní L., v roce 2012 bylo spolupracováno rovněž s paní M., doklady jsou uloženy u obou. V současnosti je vedeno jednání o zpracování účetnictví s firmou z Pelhřimova a z Prahy. Prvotní doklady jsou vystavovány nejen v Ještěticích, ke všem je však nastaven vzdálený přístup, jsou předávány elektronicky.

[22] Je pravdou, že místní příslušnost právnické osoby se v souladu s §13 odst. 1 písm. b) daňového řádu řídí sídlem právnické osoby, tedy adresou, která je zapsána v obchodním rejstříku. V předmětné věci je však zřejmé, že žalobce není na této adrese dostupný, nebylo ani zjištěno a žalobcem tvrzeno, že by na této adrese ve skutečnosti nějakou činnost někdy provozoval. Naproti tomu je běžně dostupný na adrese v Ještěticích. Dle názoru soudu je zřejmé, že si žalobce změnou sídla fakticky „vybral“ správce daně. Za těchto okolností bylo bezesporu možné věc řešit pomocí delegace místní příslušnosti.

[23] Je pravdou, že ze správního spisu nevyplývá, že by před tím, než došlo k rozhodnutí o delegaci, došlo k situaci, že byla po žalobci vyžadována součinnost a tato nebyla poskytnuta. Šetřením však bylo zjištěno, že je žalobce na adrese sídla nedostupný, což dle názoru soudu postačuje.

[24] Je zřejmé, že delegace v tomto případě bude sloužit řádnému a efektivnímu výběru daní. Zároveň nelze konstatovat, že by reálným způsobem zasáhla do práv žalobce. Žalobce kromě obecných tvrzení (zásah do autonomie vůle zvolit si sídlo a tedy i správce daně) neuvedl žádná konkrétní tvrzení, v čem je pro něho delegace omezující. Opakovaně bylo zjištěno, že jednatel společnosti se zdržuje na adrese v Ještěticích. Je zde tedy běžně dostupný. Naproti tomu nebylo ani tvrzeno, že by se jakákoliv činnost žalobce odehrávala na adrese sídla.

Správní orgány vzhledem k těmto okolnostem přezkoumatelným způsobem odůvodnily, že by výkon správy daně v místě sídla byl neefektivní a ne hospodárný.

[25] Soud na závěr cituje z rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 17. 7. 2008 č.j. 7 Afs 13/2007-54, podle kterého *„řádná správa daní, jak byla popsána, vyžaduje ovšem, aby v konkrétních případech tam, kde to požadavky řádné správy vyžadují, byla zákonem stanovená příslušnost prolomena, a správu konkrétní daně konkrétního daňového subjektu vykonával jiný správce daně než ten, koho označuje zákon.“*

V. Závěr a náklady řízení

[26] Krajský soud v Brně tedy shledal žalobní námitky nedůvodnými. Jelikož v řízení nevyšly najevo ani žádné vady, k nimž musí soud přihlížet z úřední povinnosti, zamítl žalobu jako nedůvodnou podle § 78 odst. 7 s. ř. s.

[27] O náhradě nákladů řízení bylo rozhodnuto podle § 60 odst. 1 s. ř. s., podle něhož nestanoví-li tento zákon jinak, má účastník, který měl ve věci plný úspěch, právo na náhradu nákladů řízení před soudem, které důvodně vynaložil proti účastníkovi, který ve věci úspěch neměl. Žalobce ve věci úspěch neměl, (žaloba byla jako nedůvodná zamítnuta), nemá proto právo na náhradu nákladů řízení. Žalovanému správnímu orgánu, kterému by jinak jakožto úspěšnému účastníku řízení právo na náhradu nákladů řízení příslušelo, náklady řízení nad rámec jeho běžné administrativní činnosti nevznikly.

Poučení: Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává u Nejvyššího správního soudu.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

V Brně dne 20. října 2015

JUDr. Zuzana Bystřická, v.r.
předsedkyně senátu